

اقتصاد هند چگونه ۲۴ درصد کوچک شد؟

بر اساس گزارش رسمی دفتر ملی آمار هند، تولید ناخالص داخلی این کشور در سه ماهه دوم سال جاری میلادی ۲۳.۹ درصد نسبت به دوره مشابه سال قبل کاهش یافته است که این میزان افت تولید از نخستین سال ثبت آمارهای اقتصادی در هند تاکنون بی سابقه بوده است.

آمارهای رسمی منتشر شده از سوی دفتر ملی آمار هند حکایت از این دارد که این کشور که در دهه گذشته بیشترین رشد اقتصادی را در بین اقتصادهای بزرگ جهان به خود اختصاص داده بود، در سه ماهه دوم سال جاری میلادی شدیدترین افت کاهش تولید ناخالص داخلی را در مقایسه با سایر اقتصادهای بزرگ جهان به ثبت رسانده است. دفتر ملی آمار هند روز دوشنبه در گزارشی اعلام کرد که اقتصاد این کشور در سه ماهه نخست سال مالی جدید (سه ماهه دوم سال ۲۰۲۰) در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۲۳.۹ درصد کوچکتر شده است که این میزان افت تولید ناخالص داخلی از سال ۱۹۹۶ یعنی نخستین سال ثبت و انتشار آمارهای رسمی اقتصادی در هند، بی سابقه بوده است. بر اساس گزارش دفتر ملی آمار هند، بخش های ساخت و ساز، تولید و حمل و نقل در دوره سه ماهه مذکور بیش از سایر بخش های اقتصاد این کشور از بحران کرونا و تبعات اقتصادی آن آسیب دیده اند. با توجه به اینکه بسیاری از کارگران هندی در بخش غیررسمی اقتصاد این کشور مشغول کار هستند و مراجع آماری این کشور دسترسی چندانی به آمارهای افراد شاغل در بخش غیررسمی از جمله خیاب ها، کارگران روزمزد، کارگران مزرعه، کالسکه ران ها و ... ندارند، بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این باورند که آمارهای رسمی منعکس کننده میزان آسیب های وارده به بخش غیررسمی اقتصاد نیست و به همین دلیل میزان افت تولید ناخالص داخلی هند بر اثر بحران کرونا می تواند حتی بیشتر از رقم اعلام شده از سوی دفتر ملی آمار هند باشد. ادیتی نایار از اقتصاددانان مؤسسه سرمایه گذاری و اعتبارسنجی ICRA در دهلی نو، در این خصوص می گوید: «محدودیت های شدید در دوره سه ماهه گذشته به افت فاحش فعالیت های اقتصادی، از دست رفتن شغل ها و کاهش سطح درآمد منجر شده است. با انتشار آمارهای اصلاح شده احتمالاً مشخص خواهد شد که رکود اقتصادی عمیق تر از این است.» نارندرا مودی، نخست وزیر هند، در اواخر ماه مارس [اوایل فروردین] محدودیت های به شدت سختگیرانه ای را برای جلوگیری از شیوع ویروس کرونا در این کشور وضع کرد. مودی دستور داد که کلیه شهروندان هندی در خانه های خود بمانند، حمل و نقل متوقف و اغلب کسب و کارها تعطیل شوند. در نتیجه این محدودیت ها، میلیون ها نفر از کارگرانی که طی سال های اخیر برای به دست آوردن شغل از روستاها به مناطق شهری مهاجرت کرده بودند، تصمیم گرفتند که به روستاهای خود بازگردند. در پی عمیق تر شدن رکود اقتصادی در هند، مقامات این کشور برخی از محدودیت های وضع شده برای مقابله با شیوع ویروس کرونا را لغو کردند و این تصمیم باعث افزایش جابجایی ها و متعاقباً شیوع بیشتر ویروس شد، به طوری که هند اکنون بالاترین آمار شیوع ویروس کرونا را در جهان دارد.

هند که بالغ بر ۱.۳ میلیارد نفر جمعیت دارد، تا همین چند سال قبل نفر جزو چابک ترین اقتصادهای جهان بود و با نرخ رشدی بالغ بر ۸ درصد در سال رکورددار رشد اقتصادی در بین اقتصادهای بزرگ جهان به شمار می رفت. اما حتی قبل از آغاز بحران کرونا، روند کاهش نرخ رشد اقتصادی هند آغاز شده بود. در سال ۲۰۱۹ نرخ رشد اقتصادی هند به کمترین میزان خود پس از بحران جهانی ۲۰۰۸ رسید و این کشور جایگاه خود به عنوان سریع ترین اقتصاد بزرگ جهان را از دست داد.

داده های منتشر شده از سوی دفتر ملی آمار هند نشان داد که شاخص هایی مانند مخارج مصرف کننده، سرمایه گذاری بخش خصوصی و صادرات طی سه ماهه گذشته افت شدیدی داشته اند. فعالیت در بخش های تجارت، هتلداری و حمل و نقل در این دوره سه ماهه به طور متوسط ۴۷ درصد افت داشته و تولیدات بخش صنعت هند نیز ۳۹ درصد کاهش یافته است. تنها نقطه روشن اقتصاد هند در سه ماهه گذشته، بخش کشاورزی این کشور بوده است که به لطف بارش های سنگین در فصل باران های موسمی امسال، سطح تولید ناخالص آن نسبت به دوره مشابه سال قبل ۳.۴ درصد رشد داشته است.

اقتصاددانان هشدار می دهند که افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا (بیماری کووید-۱۹) در هند می تواند روند بهبود اقتصاد این کشور را به تأخیر بیندازد و بانک مرکزی هند (رزرو بانک) را مجبور به اتخاذ سیاست های انبساطی شدیدتر در قالب کاهش مجدد نرخ بهره و ارائه محرک های پولی جدید کند.

به گفته ادیتی نایار از مؤسسه سرمایه گذاری و اعتبارسنجی ICRA، در حالی که روند بهبود در بخش هایی از اقتصاد هند آغاز شده است، افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا در هند و محدودیت های تازه ای که برای مهار این ویروس در نظر گرفته شده است، می تواند در این روند اختلال ایجاد کند. هند در حال حاضر با بیش از ۳.۷ میلیون مورد ابتلا به ویروس کرونا، از این لحاظ پس از آمریکا و برزیل در رتبه سوم جهان قرار گرفته است. از طرفی تعداد موارد ابتلا به ویروس کرونا در هند اخیراً به حدود ۸۰ هزار مورد در روز رسیده است که این رقم در مقایسه با سایر کشورهای جهان بسیار بالاتر است. با این حال، نرخ مرگ و میر بر اثر ابتلا به ویروس کرونا در هند هنوز هم نسبت به بسیاری از کشورها پایین تر است (حدود ۱.۸ درصد کل مبتلایان) که به گفته کارشناسان، این تفاوت به دلیل جوان تر بودن جمعیت هند در مقایسه با این کشورهاست.

نارندرا مودی، نخست وزیر هند، همچنان به دنبال این است که کشورش در سال ۲۰۲۴ - یعنی زمان برگزاری دور بعدی انتخابات عمومی هند که احتمالاً مودی نیز در آن شرکت خواهد کرد تا شاید برای سومین دوره پیاپی نخست وزیر هند شود - یک اقتصاد ۵ تریلیون دلاری باشد. هند در سال ۲۰۱۹ با تولید ناخالص داخلی حدود ۲.۹ تریلیون دلاری، پنجمین اقتصاد بزرگ جهان پس از آمریکا، چین، ژاپن و آلمان بود. اما اکنون بسیاری از اقتصاددانان بر این باورند که اقتصاد هند در سال ۲۰۲۰ ممکن است تا ۱۰ درصد کوچکتر شود و در صورت تحقق این پیش بینی، دستیابی به هدف «اقتصاد ۵ تریلیون دلاری» در افق ۲۰۲۴ بسیار دشوار خواهد شد.

پروفیسور آرون کومار، استاد اقتصاد مؤسسه علوم اجتماعی دهلی نو (ISS)، معتقد است ضربه وارد شده در جریان بحران کرونا به بخش غیررسمی اقتصاد هند - که میلیون ها کارگر که اغلب از روستاها به شهرها مهاجرت کرده اند را در بر می گیرد - بسیار شدیدتر از چیزی است که بسیاری از مردم تصور می کنند. وی می گوید: «برآورد من این است که وقتی دولت بخش غیررسمی اقتصاد را در محاسبات خود وارد کند، میزان افت تولید ناخالص داخلی به ۴۰ درصد خواهد رسید.»